

Retorno a Hansala

Return to Hansala
(2008, Chus Gutiérrez)

Xenofobie kan niet genoeg bestreden worden, maar *Retorno a Hansala* (Goya-nominaties voor beste script, nieuwe actrice en lied) geeft ondanks welbekende materie geen moment de indruk met een voor de hand liggende missie bezig te zijn. In Algeciras spoelen de lichamen aan van asielzoekers, triestheid die in een journaal al nauwelijks meer doet opkijken. Daarom is het zo goed om een persoonlijke kant van het verhaal eens te ervaren, hier is het de in Spanje verblijvende Leila die haar broer verliest. Samen met de in stevige financiële, relationele en existentiële crisis verkerende begrafenisondernemer Martín brengt ze het lichaam terug naar Marokko.

Even lijkt de film via geijkte paden uit de bocht te vliegen, als na de overtocht per boot bureaucratie en criminaliteit elkaar in rap tempo opvolgen. Dat ene ontbrekende formuliertje en die meedogenloze overval maken nou eenmaal deel uit van het echte leven. Niettemin neemt gemeenschapsgevoel, in balans met groot verdriet, na een wonderlijk gelukje al snel weer de overhand. Familie en bevolking verwelkomen het intrigerende tweetal met overwegend open armen, de bijrol van een uiterst vriendelijke hoteleigenares ontroert. Aangename ontmoetingen zijn een logisch gevolg van typisch roadmovie-gevoel: verder rijden levert altijd wel ergens nieuwe hoop. Verweving van de twee op eerste gezicht zeer verschillende familieverhalen komt in het begin mogelijk ietwat geforceerd over, alsof Martín enkel participeert om westerlingen houvast en identificatie te bieden. Deze twijfel wordt weggenomen naarmate blijkt dat zijn sores minstens zo essentieel zijn voor de vertelling als de hare. Dat maakt het secundaire genieten, van prachtige landschappen en leefomgeving ten tijde van Ramadan, net iets eenvoudiger.

Verdrinkingsangst keert gedurende de gehele speelduur terug, in diverse vormen. Van de fysieke variant in de openingsscène tot spanning bij thuisblijvers, maar ook in nachtmerries van de Spanjaard, kolkend water beheerst deze uiteenlopende levens. Bewijs dat de beslissing om een gammel bootje te nemen niet zo eenvoudig is als vanuit Europa gedacht wordt, maar bittere noodzaak, wordt door *Retorno a Hansala* wel degelijk geleverd en geld speelt een realistisch schrijnend grote rol. Toch is dit in de eerste plaats een klein drama, sober en oprecht.

Menno Peeters, 15 februari 2010

speelduur:	95 min.
cast:	Farah Hamed - Leila José Luis García Pérez - Martín Adam Bounnouacha - Said Antonio de la Torre - Antonio Cuca Escribano - Carmen
script:	Chus Gutiérrez Juan Carlos Rubio
cinematografie:	Kiko de la Rica
muziek:	Tao Gutiérrez

